

Markttoegang

Afzetbevordering

De Groene Stad

Activiteitenverslag 2024

Praktijkonderzoek

Duurzaamheid &
Kwaliteit

Arbeid

Digitalisering

Overige
onderwerpen

Inhoud

Met dit activiteitenverslag leggen wij verantwoording af over het in 2024 gevoerde beleid.

Daarbij staan de volgende thema's centraal:

- Markttoegang;
- Afzetbevordering;
- De Groene Stad;
- Praktijkonderzoek;
- Duurzaamheid | Kwaliteit;
- Arbeid;
- Digitalisering;
- Overige onderwerpen.

Inleiding

Als uw branchevereniging leggen wij verantwoording af over het gevoerde beleid en over onze inzet op thema's die voor onze sector van belang zijn. Dit verslag is een samenvatting van onze activiteiten in 2024.

Over de afgelopen jaren hebben we gezien dat de rechtbank steeds vaker het toneel is om onze overheid tot beleidskeuzes te dwingen. Het voorzorgsbeginsel is daar een juridisch handvat wat vaak wordt ingezet. In 2024 is het aantal zaken verder toegenomen. Ondertussen is de impact niet meer alleen te merken in de leliebollenteelt, maar in alle bolgewassen en zelfs in alle agrotoepassingen. Hierdoor is de samenwerking met andere brancheverenigingen snel aan het intensiveren. Royal Anthos speelt hier een trekkende en sturende rol in. Als voorzitter van PlantNet International (PNI) zijn we steeds vaker gesprekspartner bij overheden-, in binnen- en buitenland.

Het project Toekomst Bollenvak draait ondertussen verder. Na het onderzoek van Motivaction in 2023, stond 2024 in het teken van het ontwikkelen van de sectorambitie. Hier doen we als sector beloftes aan de maatschappij, en zorgen we voor werkprogramma's met concrete doelstellingen en tijdslijnen. Het project komt daarmee in de uitvoerende fase.

De boomkwekerij is door haar bijdrage aan de leefbaarheid van onze snel opwarmende steden zeer positief in beeld. De Europese subsidies voor de ondersteuning van De Groene Stad zijn ondertussen ten einde. Er wordt een nieuwe visie ontwikkeld om het succes van De Groene Stad naar de toekomst toe weer te laden met de waarden van het groen. De VHG is na een korte afwezigheid weer toegetreden.

Hoewel de Brexit alweer lang geleden is, is de implementatie van eigen wetten in het VK nog in volle gang. Het is nu langzaam maar zeker een "derde land" aan het worden. Vanuit Royal Anthos trekken we met onze PNI-partners samen op met de HTA (Horticultural Trades Association) in het VK in een krachtige lobby om onze groene handelscorridor te behouden. Dit heeft geresulteerd in een bezoek aan Defra in Londen waar we met de top VK Brexit onderhandelaars over de toekomst van deze corridor hebben gesproken.

Op het dossier arbeid hebben we in 2024 een cao voor de Groothandel in Bloembollen afgesloten. Deze loopt ook nog over 2025 en geeft een goede reflexieve van de stand van zaken in onze branche en de arbeidsmarkt in Nederland. We zullen in 2025 opnieuw streven naar een goed overleg, ondersteund door onze regiegroep, met een goed resultaat.

Onderzoek is en blijft belangrijk. Of het gaat over de gezondheidseffecten van een groene omgeving, of over de tulpengalmijt, we zetten er met uw ondersteuning nog steeds sterk op in. Ook in de maatschappelijke discussie is goed en gericht onderzoek van groot belang om gehoord te worden. We blijven hieraan werken.

Promotie door evenementen en onze iBulb -programma's maakten ook dit jaar impact. In de wereld van social media zijn onze producten gewild tekst- en beeldmateriaal. We werken eraan dit verder uit te breiden. In 2024 heeft onze aanpak geresulteerd in een eerste pluktuin in New York City, wat een ongekend succes was. De samenwerking met Tulpen Promotie Nederland gaat mede hierdoor ook steeds makkelijker.

Op ons kantoor in Hillegom zijn het drukke tijden. Onze werkwijze met een thema-agenda geven ons de kans om vanuit overzicht ervoor te zorgen dat tijd kritische zaken niet in het dagelijkse ondersneeuwen. Dit vergt een grote flexibiliteit van onze medewerkers. In 2024 heeft Gaston Oudshoorn ons team versterkt. Hij zal eind 2025 de financiële taken van Alfons Zwetsloot overnemen. Natuurlijk krijgt u nog kans om afscheid van Alfons te nemen.

Zonder uw support en kritische waardering zou ons kantoor nooit de support aan uw sector kunnen geven. Wij danken u daarvoor en zullen ook in 2025 weer met trots voor u aan de slag zijn!

**Met vriendelijke groet,
Mark-Jan Terwindt**

Markttoegang

Landen worden steeds kritischer op het gebied van plantgezondheid. Eisen voor ziekten en plagen worden aangescherpt en inspecties op zendingen leiden tot een verhoogd risico op afkeuringen. Het beleid van Royal Anthos is erop gericht om bij derde landen vertrouwen te scheppen in de Nederlandse keuringssystematiek en garanties te bieden met een geborgd systeem van tracking & tracing.

Royal Anthos stemt intern het te voeren beleid ten aanzien van markttoegangsdossiers af met de Adviescommissie Markttoegang Bloembollen en de Adviescommissie Markttoegang Boomkwekerijproducten.

Aan de bloembollenhandelsbedrijven wordt twee keer per jaar via bijeenkomsten voor de Handelsgroepen Broeierij en Droogverkoop een terugkoppeling gegeven over de dossiers Markttoegang, Afzetbevordering en Onderzoek.

Ketenregister (KR) is aan vernieuwing toe. Momenteel zijn er vijf verschillende KR-modules beschikbaar. In verband met beheerskosten en om onderhoudstechnische redenen is besloten het aantal modules terug te brengen tot één: 'KR Full plus'. Handelsbedrijven zijn geïnformeerd dat per 1 juli 2026 alle andere modules worden stopgezet.

Om zoveel mogelijk rust te creëren aan het fytosanitaire front, hecht Royal Anthos groot belang aan **bilaterale protocollen**. Hierbij worden met landen afspraken gemaakt over de garantstelling dat zendingen vrij zijn van quarantaineziekten en -plagen en voldoen aan toleranties met betrekking tot kwaliteitsziekten voor de verschillende gewassen. Ook de wijze waarop de inspecties worden uitgevoerd, voldoen aan bepaalde eisen. Voorbeelden van zulke programma's zijn de pre-clearance programma's voor de VS en Canada en de 'Monitoring en Joint Inspecties' die door de Plantenziektenkundige Diensten uit Japan, China en Zuid-Korea tijdens het groeiseizoen in Nederland worden uitgevoerd. De totale kosten van al deze internationale programma's bedroegen in 2024 zo'n 1,3 miljoen euro. Royal Anthos en de aan Royal Anthos verbonden stichtingen financieren de programma's.

In 2024 vroeg **Brexit** wederom de nodige inzet, met als 'highlights':

- Royal Anthos heeft structureel contact en afstemming met de Horticultural Trades Association (HTA), onder andere over BTOM (Border Target Operating Model), importinspectie op de BCP, UK Plant Passport, CITES en de voorgenomen ban op het gebruik van peat (turf/veen).

- Het VK had aangekondigd dat de importinspecties van o.a. bloembollen en boomkwekerijproducten in 2021 zouden verschuiven van de 'Place of Destination' naar de 'Border Control Posts' (BCP). Het besluit is meerdere keren uitgesteld. Het VK heeft uiteindelijk de verschuiving van de importinspectie naar de BCP per 30 april 2024 geëffectueerd. In aanloop naar die datum heeft Royal Anthos veelvuldig circulaire verstuurde om leden te informeren over praktische zaken die daarvoor ingeregeld moesten worden (IPAFFS, EPPO-codes, CUC, tarieven, ePhyto). Als gevolg van die verschuiving worden handelsbedrijven nu pas daadwerkelijk geconfronteerd met logistieke belemmeringen die ze daarvoor bij de controles op de Place of Destination nog niet ondervonden.

- Bij postorderbedrijven en handelsbedrijven die leveren aan retail bestaat grote zorg over het voornemen van het VK om de tijdelijke uitzonderingsmaatregel om het VK-plantenpaspoort al aan te brengen in een EU-lidstaat, niet meer toe te staan. De maatregel is verlengd tot medio 2025. Het VK wil in een pilot de mogelijkheid onderzoeken om een elektronisch plantenpaspoort te introduceren. HTA heeft daarvoor een werkgroep ingesteld.

- Royal Anthos heeft een delegatie van de Engelse ambassade uitgenodigd voor een bezoek aan een bollenhandelsbedrijf. Daarbij is geïllustreerd wat de impact is van de inspecties op de BCP en is nadrukkelijk aandacht gevraagd voor het VK-plantenpaspoort.

- Op uitnodiging van de Engelse ambassade in Den Haag nam Royal Anthos aan een 'round table' discussie over de BTOM.

- Het VK overweegt om de CITES wetgeving aan te passen en voor 'artificially propagated' producten de verplichting voor een CITES import permit te schrappen.

Het onderhouden van de contacten met **USDA/APHIS** en CFIA in het kader van de pre clearance programma's is 'core-business' voor Royal Anthos. Het belang ervan is groot omdat dit programma het fundament is voor de succesvolle export van bloembollen en vaste planten naar Noord-Amerika. Er is een review van het preclearance programma voorzien. In het kader daarvan heeft een USDA-APHIS-PPQ- POP (Plant Protection and Quarantine (PPQ) & Preclearance and Offshore Programs (POP)) delegatie uit Riverdale in augustus een bezoek aan Nederland gebracht. De directeur van de pre-clearance programma's, Rebecca Stankiewicz, was de delegatieleider. USDA-APHIS is bezig met het uitvoeren van een evaluatie van de Pest List. Dit wordt ook afgestemd met CFIA. Royal Anthos en de NVWA hebben aangedrongen om het concept van de nieuwe Pest List ook gelijk al te delen met Nederland. Deze is in 2024 echter nog niet ontvangen. Royal Anthos heeft een overzicht opgesteld van de onderwerpen die in de review meegenomen moeten worden, zoals digitalisering. Royal Anthos heeft in 2024 voorstellen uitgewerkt ten aanzien van de geldigheidsduur van de inspectielijst en de compliance rating. Deze zijn via de NVWA ingediend bij USDA.

De erkenningsregeling **Horizontaal Toezicht Lelie** werkt voor de vijf deelnemende bedrijven naar volle tevredenheid. Royal Anthos wil deze erkenningsregeling uitbreiden naar andere gewassen. In 2024 is in samenwerking met enkele handelsbedrijven gestart met een uitwerking voor tulp en gladiol.

Om betere markttoegang van tulp in **India** te realiseren heeft Royal Anthos de attaché van de Indiase ambassade in Den Haag uitgenodigd voor een bezoek. Daarbij zijn de import-eisen besproken (warmwaterbehandeling of methylobromide). Royal Anthos heeft bepleit die eis te herzien en aangegeven via LVVN een uitgewerkt voorstel voor een alternatieve garantiestelling in te zullen dienen bij de NPPO van India (*is begin 2025 ingediend*).

Een delegatie van de Colombiaanse Plantenziektenkundige Dienst (ICA) bracht in augustus een bezoek aan Nederland. Daarbij is uitleg gegeven over de garanties die het Nederlandse keuringssysteem voor lelie en gladiol biedt in relatie tot de importeisen van **Colombia** voor de betreffende producten.

Chili heeft via een resolutie nieuwe importeisen voor verschillende bolgewassen aangekondigd. Royal Anthos heeft input aangeleverd die door de NVWA via

de EU aan de Plantenziektenkundige Dienst van Chili (SAG) is toegestuurd. Naar aanleiding daarvan heeft SAG de toetsverplichtingen laten vervallen. De overblijvende eisen leiden echter wel tot een aparte Chili-klasse. Royal Anthos heeft in afstemming met de Chileense stakeholder APEB bij SAG het verzoek ingediend om voor Nederlandse bloembollen qua fytosanitaire garanties uit te gaan van het Nederlandse keuringssysteem (BKD Klasse I).

Nieuw-Zeeland heeft eisen ingesteld voor fytoplasma's. Voor bloembollen die al jaren geïmporteerd worden onder het 'BKD scheme' gelden geen extra eisen voor Klasse I partijen. Klasse ST partijen moeten wel getoetst worden. Dit heeft impact voor de export van dahlia, want daarvan zijn leverbare knollen niet beschikbaar in Klasse I. Dahlia moet al getoetst worden op PSTVd en deze aanvullende toets op fytoplasma resulteert erin dat het commercieel niet meer interessant is dahlia naar Nieuw-Zeeland te exporteren.

Royal Anthos voerde overleg met de BKD over nieuw in te stellen eisen voor de export van 'afbroei Tulp' naar het zuidelijk halfmond.

Ook introduceerde Royal Anthos een attenderingssysteem voor **tulpengalmijt**, waar in 2024 een 20-tal bedrijven gebruik van heeft gemaakt.

China heeft een nieuw format voor de exporteurslijst voor tulp en lelie ingevoerd waarbij vooraf meer informatie moet worden aangeleverd. Mogelijk dat dit format ook voor export van andere producten verplicht wordt.

Royal Anthos heeft de leden erop gewezen dat de toenemende digitalisering van het proces van exportcertificering met Ketenregister en eCert-NL vereist dat producten beschikken over EDI-productcodes. Daarnaast is het van belang dat bij de aanvraag van een productregistratie zowel het geslacht (genus) als soort aanduiding (species) wordt geregistreerd. Ten aanzien van export van lelies naar China heeft de NVWA aangegeven dat de soortnaam die vermeld staat op de Chinese import permit overeen moet stemmen met de soort die daadwerkelijk geëxporteerd wordt. Naar de mening van Royal Anthos is de naamgeving op de import permit een Chinese aangelegenheid. Desondanks heeft Royal Anthos de leden opgeroepen om te zorgen dat door Chinese importeurs en agenten permits worden aangevraagd met de juiste naamgeving. Overigens is dit niet alleen een aandachtspunt voor export van lelie naar China. Royal Anthos benadrukt al meerdere jaren het belang om import permits in te zien en te zorgen voor juiste naamgeving.

Royal Anthos heeft de leden geïnformeerd over EU-sancties tegen **Belarus** die per 1 juli 2024 zijn ingesteld. Al afgesloten contracten konden tot 2 oktober worden uitgeleverd.

Voor export van bloembollen en boomkwekerijproducten naar **Marokko** is een exporteurslijst ingesteld, waarvoor Royal Anthos de aanmeldingen heeft geadministreerd.

De Raad voor de Boomkwekerij (waar de LTO Vakgroep Bomen, Vaste planten en Zomerbloemen en Royal Anthos zitting in hebben) heeft besloten een voorstel uit te werken voor de introductie van een partijregistratie op basis van een Naktuinbouw partijnummer.

De handelsbedrijven in de boomkwekerij zijn geïnformeerd over:

- Hernieuwde markttoegang in de VS voor boktorwaardplanten. Royal Anthos heeft samen met Naktuinbouw en de NVWA ruim 10 jaar lang inzet gepleegd op dit dossier.
- Het risico van de Japanse kever (*Popillia Japonica*) en de gevolgen daarvan als de kever in Nederland wordt aangetroffen. Royal Anthos is bezig om samen met andere brancheorganisaties, NVWA en Naktuinbouw een factsheet op te stellen.
- De eis van het VK voor Malus en Prunus ten aanzien van Tomato Ringspot virus. Als gevolg van deregulering in de EU en de gewijzigde pest status van Nederland, moesten partijen op basis van toetsing vrij bevonden zijn van ToRSV. Daar is via een NVWA-exportregister en toetsing door Naktuinbouw invulling aan gegeven.
- Eisen van Japan ten aanzien van de korstkogelzwam.
- Toetseisen die Brazilië voorschrijft voor pioen.

Afzetbevordering

Bloembollen wereldwijd in de schijnwerpers
Met iBulb als drijvende kracht zet Royal Anthos zich in voor de wereldwijde promotie van bloembollen, bolbloemen en bollen-op-pot. Ook stimuleren we het gebruik van bloembollen in openbare ruimtes en zetten we ons in voor de promotie van vaste planten, tuinrozen en de Groene Stad.

Pers & Social Media: een bloeiende PR-strategie

Omdat bloembollen en bolbloemen seizoensproducten zijn, is het cruciaal om consumenten precies op het juiste moment te inspireren en te informeren. Dankzij een krachtig medianetwerk van ruim 6.000 journalisten verspreiden we in 2024 maar liefst 140 persberichten in 12 talen, rijk geïllustreerd met de nieuwste trendfotografie. Dit resulteerde in een indrukwekkende hoeveelheid free publicity in zowel vak- als consumentenmedia, online platforms en dagbladen. De verzamelde publicaties worden twee keer per jaar overzichtelijk gebundeld en gedeeld met de leden.

Op sociale media versterken we de zichtbaarheid van bloembollen via Facebook, Instagram, Pinterest en YouTube. Specifieke campagnes krijgen een extra boost met gerichte advertenties, waarmee we miljoenen consumenten bereiken. Via de mediafiler is vorig jaar videomateriaal beschikbaar gemaakt voor het gebruik op TikTok en andere social mediakanalen.

Bulbs4Kids: een bloembollenbeleving voor de nieuwe generatie

De campagne Bulbs4Kids blijft een doorslaand succes! In 2024 deden maar liefst 2.050 scholen uit Nederland, Duitsland, het Verenigd Koninkrijk, Canada, Zweden en Frankrijk mee. Leerlingen maakten op speelse wijze kennis met bloembollen door middel van educatieve pakketten. Zelfs scholen in Oekraïne ontvingen materialen. Deze campagne heeft niet alleen educatieve waarde, maar zorgt ook voor veel lokale media-aandacht.

USA: bloeiende promotie en een spraakmakende Tulip Day

Voor de tweede keer op rij hebben we subsidie ontvangen om de Amerikaanse markt verder te veroveren. De campagne (looptijd 2024-2027) richt zich op het vergroten van de bekendheid en kennis over bolbloemen en bloembollen voor tuinen. Een hoogtepunt in 2024 was de allereerste Tulip Day in New York, een groots evenement dat duizenden bezoekers trok en volop media-aandacht genereerde. De promotie van lelies en tuinbollen wordt daarnaast krachtig ondersteund door social media en influencers.

Scandinavië: creatieve campagnes met impact

In Zweden en Finland stimuleren we de verkoop van lokaal geteelde tulpen en bollen-op-pot met doeltreffende en creatieve campagnes. Dankzij een vrijwillige heffing van exporteurs en hun afnemers beschikten we over een promotiebudget van € 235.000 voor Zweden en € 105.000 voor Finland. De originele campagnes vielen op en bereikten een breed Scandinavisch publiek.

Japan: Lovelilly verovert de markt

In Japan presenteerden Len Alkemade en Isao Kaneto hun plannen voor de Lovelilly-campagne aan de Japanse Mixed Committee, bestaande uit prominente vertegenwoordigers van het Nederlandse en Japanse bedrijfsleven. De commissie beoordeelde de plannen en keurde een promotiebudget van € 125.150 goed, gefinancierd door een vrijwillige heffing van exporteurs en Japanse afnemers. De campagne wordt elk jaar gelanceerd tijdens een groot event op de Nederlandse ambassade in Tokio, waar de leden van Royal Anthos en hun afnemers samenkomen. Daarnaast ontvangen exporteurs en hun Japanse partners elk kwartaal een update over de voortgang van de campagne.

De Groene Stad

Groen is essentieel om klimaatverandering op te vangen, de biodiversiteit te herstellen en de gezondheid van de mens te bevorderen. Met de deelname aan Stichting De Groene Stad zet Royal Anthos zich nationaal en internationaal in voor groen. Er wordt steeds meer samenwerking gezocht om de baten van groen duidelijk te maken; groen is een deeloplossing voor veel maatschappelijke problemen.

Het vormen van de nieuwe visie voor de Groene stad is belangrijk om de toegevoegde waarde waar te kunnen blijven maken voor de komende jaren. Het eerdere doel - Groen is meer dan mooi - is gehaald. De nieuwe uitdaging is in te zetten op het feit dat groen essentieel is voor de gezondheid van mens, biodiversiteit en klimaatvraagstukken.

Terwijl de bestuurders van De Groene Stad bezig waren met de nieuwe visie, sloot de Koninklijke Vereniging van Hoveniers en Groenvoorzieners (VHG) zich in het voorjaar van 2024 aan bij De Groene Stad. Daarna hebben de partijen gezamenlijk goede stappen gezet in het vormen van de nieuwe visie en doelen voor de stichting. Dit zal in 2025 afgerond worden.

De Groene Stad houdt zich bezig met onderzoeksprojecten onder de naam de 'Groene Agenda' om nieuwe kennis te vergaren zodat innovatie wordt gestimuleerd. De kennis wordt onder andere gedeeld via factsheets.

In het najaar vond de nationale selectie plaats voor de Europese Green Cities Award. De ingezonden projecten werden eerst beoordeeld door een vakjury. De beste vier projecten zijn online gezet en het publiek heeft de favoriet van deze vier gekozen. Met de vergroening van de Hans de Riestraat kwam Alkmaar uit de bus als de nationale afvaardiging voor de Europese Award. De prijs voor het beste Europese groenproject van 2024, wordt in januari 2025 uitgereikt op de Internationale Pflanzens Messe (IPM) in Essen.

Praktijkonderzoek

Royal Anthos heeft voor de uitvoering van een onderzoeksprogramma voor bloembollen een jaarbudget van € 230.000 beschikbaar. Leden hebben de gelegenheid onderzoeksvragen in te dienen, die de onderzoekscommissie beoordeelt. Daarnaast draagt Royal Anthos uit dit budget bij aan verschillende PPS-projecten, die deels door het bedrijfsleven en deels door de overheid worden gefinancierd. Uitgangspunt is dat het onderzoeksbudget wordt ingezet voor handelsgerelateerd onderzoek.

In 2024 zijn, al dan niet met deelfinanciering, de volgende onderzoeksprojecten uitgevoerd:

- Onderzoek met een elektronische neus om te kijken of het mogelijk is te detecteren of een partij tulpenbollen geïnfecteerd is met tulpengalmijt.
- Op basis van een gedeeltelijke subsidie met innovatievouchers is door WUR een voorstudie uitgevoerd voor alternatieven voor peat bij de bewaring van leliebollen. De lelie handelsbedrijven zijn hier nauw bij betrokken. Op basis van de rapportage van de voorstudie zijn de handelsbedrijven er unaniem voorstander van een vervolgonderzoek uit te voeren naar de mogelijkheid om lelies te bewaren zonder vulstof.
- Royal Anthos draagt bij deel aan Fieldlab Bol.

Daarnaast heeft Royal Anthos toegezegd deel te nemen aan de twee Publiek-Private Samenwerking (PPS) projecten:

- o PPS Integrale aanpak Tulpengalmijt
- o PPS Groene Tulp

In 2024 heeft Royal Anthos ook deelname toegezegd aan het ROL-onderzoek 'Op weg naar een toekomstbestendige lelieteelt'.

Duurzaamheid & Kwaliteit

Royal Anthos heeft een strategische keuze gemaakt met het onderwerp duurzaamheid. Royal Anthos helpt, waar kan, haar leden op weg met de wettelijk noodzakelijke stappen en de daarvoor benodigde acties en tools. Duurzaamheid is ook bepalend voor de toekomstbestendigheid van onze leden. Daarom is een begin gemaakt met ondersteunende sectorvisies en -ambities.

Royal Anthos heeft dit jaar een bijeenkomst georganiseerd over duurzaamheid en CSRD. Een collectieve materialiteitsanalyse is opgesteld voor boomkwekerij, broeierij en droogverkoop. Voor de bollen is hier hard aan gewerkt samen met KAVB en CNB. Voor de boomkwekerijproducten heeft Royal Anthos in eerste instantie het vormen van de sectorvisie alleen opgepakt en heeft daarna LTO Vakgroep Bomen, Vaste Planten en Zomerbloemen kunnen betrekken, waardoor het sterker wordt voor de hele branche. Dit traject loopt nog en zal in 2025 worden gelanceerd.

Sustainable Suppliers of Horticultural Quality Products

Deze stichting zette haar werkzaamheden voort. Deelnemers aan deze stichting zijn zelf allemaal gecertificeerd volgens het Florimark Good Trade Practice (Florimark GTP) of een minimaal vergelijkbaar certificaat. Onder deze stichting bleef de CSRD-werkgroep actief met als doel inzichtelijk krijgen wat de CSRD-wetgeving betekent voor de sector en de bedrijven in de sector.

Van september 2023 tot september 2025 is de stichting aangesloten bij The Floriculture Sustainability Initiative (FSI). Dit was een logische stap om de ambities op het gebied van duurzaamheid vorm te geven, met name transparantie verder vergroten door certificering. Onder begeleiding van een consultant van GTC+ waren de werkgroepen 'duurzame inkoop' en 'monitoring percentage duurzame inkoop' actief. De deelnemers hebben een voorstel gemaakt om bloembollen (incl. knollen en wortelstokken) in het FSI Monitoring Protocol in scope te brengen en er is een pilot uitgevoerd met drie bedrijven om de Sustainable Sourcing Scan voor bloembollen geschikt te maken en te testen. Aan het eind van het eerste jaar is het traject tussentijds bij de deelnemers geëvalueerd. In juni en november waren plenaire deelnemersbijeenkomsten.

In opdracht van Royal Anthos voerde BQ Support in 2024 Mystery Shopping uit op zomerbloeiende bolgewassen bij retailers op de verkoopvloer. Daarbij worden verpakkingen aangekocht van zowel deelnemers, als niet-deelnemers aan de stichting.

De bloembollen zijn op verschillende kwaliteitsaspecten beoordeeld.

De directeur van Royal Anthos, Mark Jan Terwindt nam deel aan een paneldiscussie tijdens een online symposium over peat moss.

CSRD

De Europese wetgeving CSRD - Corporate Sustainability Reporting Directive – heeft impact op de hele keten. Daarom heeft Royal Anthos een werkgroep voor de bollen en bomen met diverse leden gevormd en deze groepen zijn aan de slag gegaan met de duurzaamheidsitems in de sector. Deze items betreffen zowel sociaal, bestuurlijk als milieuvlak. Honderden duurzaamheidsitems zijn besproken en in volgorde van belangrijkheid gezet. Uit alle sessie van de werkgroepen is een sector aanpak gekomen die in 2025 getoetst gaat worden bij diverse stakeholders. Door dit samen op te pakken worden uren en kosten bespaard. Zeker voor de bedrijven die zelf moeten rapporteren in verband met deze wetgeving, maar ook de kleinere bedrijven hebben er zo voordeel van.

Arbeid

Royal Anthos is werkgeverspartij voor de cao voor de groothandel bloembollen en voor de boomkwekerijhandel in de cao Open Teelten. Door deelname aan de Bloembollenacademie en de commissie die de scholingsconsulent aanstuurt, zijn we nauw betrokken bij scholingsvraagstukken in beide sectoren. Ook is Royal Anthos werkgeverspartij bij de verzamel-cao PAWW en de Colland-cao.

In oktober 2024 hebben de leden van FNV en CNV ingestemd met het onderhandelingsakkoord dat na moeizame onderhandelingen tussen de werkgevers- en de werkgeverspartijen was overeengekomen. De nieuwe cao voor de groothandel in bloembollen loopt van 1 juli 2024 tot en met 31 december 2025. De lonen worden in die periode met 6% verhoogd. Daarnaast komt er een onderzoek naar groene arbeidsvoorwaarden en duurzame inzetbaarheid. Dit is aanvullend op de activiteiten in het project #Kenniskracht dat Royal Anthos samen met de vakbonden heeft opgezet.

Eind juli stemde de leden van de vakbonden in met het resultaat van de onderhandelingen met werkgeverspartijen LTO Nederland, Royal Anthos, KAVB en NFO over de cao Open Teelten. Deze cao loopt van 1 juli 2024 tot en met 30 juni 2025. De noodzakelijke herinrichting van het loongebouw per 1 juli 2024 heeft geleid tot een gemiddelde loonstijging van 4,7%, waarbij de minimale verhoging 2% bedraagt. Ook is er een loonsverhoging per 1 januari 2025 van 2,5% overeengekomen. Verder is invulling gegeven aan een langgekoesterde wens van werkgevers om een chauffeursfunctie te definiëren op het niveau van functiegroep E.

In het kader van Toekomst Bollenpak besteden we aandacht aan innovatie in arbeid. Hiermee zorgen we voor een veilige, eerlijke en attractieve werkomgeving waarbinnen iedereen zich kan blijven ontwikkelen. We zetten in op het mechaniseren, automatiseren en robotiseren van zware en repeterende werkzaamheden.

Digitalisering

Digitaliseringsvraagstukken hebben voor Royal Anthos een hoge prioriteit omdat door afnemers en overheden (in binnen- en buitenland) steeds hogere eisen worden gesteld aan tracking & tracing. Bovendien leidt adequate digitalisering van de keten tot efficiencyvoordelen voor alle ketenpartijen.

Om die efficiencyvoordelen te behalen, is het van belang dat de levering gepaard gaat met de juiste en volledige informatie. De praktijk wijst uit dat dit vaak niet het geval is, waardoor volgende schakels in de keten met onnodige (soms hoge) kosten en logistieke uitdagingen worden geconfronteerd. Royal Anthos heeft ook in 2024 de digitale infrastructuur voor de bloembollenketen - EDI-Connect - verder uitgebreid. Naast het uitwisselen van EDI-BULB-berichten tussen verkoper, koper en bemiddeling is er een koppeling met Ketenregister met een database met duurzaamheidscertificaten per leverancier. Leden van Royal Anthos kunnen de database handmatig raadplegen en geheel geautomatiseerd uitvragen, via een API. Ten opzichte van 2023 is het aantal leden en toeleveranciers dat gebruik maakt van EDI-Connect verder toegenomen.

In 2024 is een start gemaakt met het reviseren en stroomlijnen van Ketenregister. Ketenregister is in gebruik bij de BKD en zorgt voor de fytosanitaire garanties bij export naar landen buiten de EU en levert het zogenoemde eFyto. De grote diversiteit aan modules en berichtenversies maakt Ketenregister kwetsbaar, kostbaar in onderhoud en minder gebruiksvriendelijk. In 2026 moeten deze tekortkomingen verholpen zijn. Dit is onder meer nodig omdat buitenlandse inspectiediensten vaker een elektronisch certificaat (eFyto) verlangen en alleen met Ketenregister kan hieraan worden voldaan.

De initiatieven van Royal Anthos voor digitalisering van de bloembollenketen werden door het bestuur Boomkwekerijproducten met belangstelling gevolgd. Ook in de boomkwekerijsector heeft dat thema een hoge prioriteit, onder andere in relatie tot registratie, het gebruik van uniforme coderingen en benamingen plus de digitale koppeling met de kwaliteitsnormen en duurzaamheidsinformatie. Ook in de European Nurserystock Association zet Royal Anthos zich in voor deze onderwerpen.

Overige onderwerpen

- Exportstatistieken voor bloembollen in stuks zijn bijgewerkt. Leden kunnen deze inzien via www.exportstatistiek.nl (export naar USA en Canada) en www.bloembollenstatistiek.nl (export naar landen buiten de EU).

- De incassodienst van Royal Anthos is uitbesteed aan Bierens Incasso Advocaten. Uit het periodiek overleg met de vertegenwoordiger van Bierens blijkt dat afnemers in 2024 minder goed van betalen waren, dan de voorliggende jaren. Dit blijkt o.a. uit de bedragen die voor leden van Royal Anthos worden geïncasseerd.

- Met AgroCheck, een bureau dat klantonderzoek (Know Your Customer) uitvoert, zijn tariefafspraken gemaakt.

- Voor het negende jaar op rij verzorgde Royal Anthos het secretariaat van de Cultuurgroep voor Rozen en Rozenonderstammen. De jaarvergadering vond bij Wageningen Plant Research in Randwijk plaats. Veel leden en relaties woonden in september de ledenbijeenkomst bij het ILVO (Instituut voor Landbouw-, Visserij- en Voedingsonderzoek) in Melle bij. In 2024 kregen 12 nieuwe rozenrassen het predicaat Excellence Rose, waarmee de teller van het totaal aantal Excellence Roses op 76 kwam. Voor deze Nederlands-Belgische keuringen, die de Cultuurgroep onder haar hoede heeft, zijn 23 nieuwe rozen aangemeld. De Plantentuin in Meise kwam er als nieuwe keuringslocatie bij, zodat er nu 3 locaties in Nederland en 3 in België zijn. Voor de persberichtgeving en social media van het promotieprogramma Roses4Gardens zijn lifestylebeelden gemaakt, met focus op grootbloemige rozen.

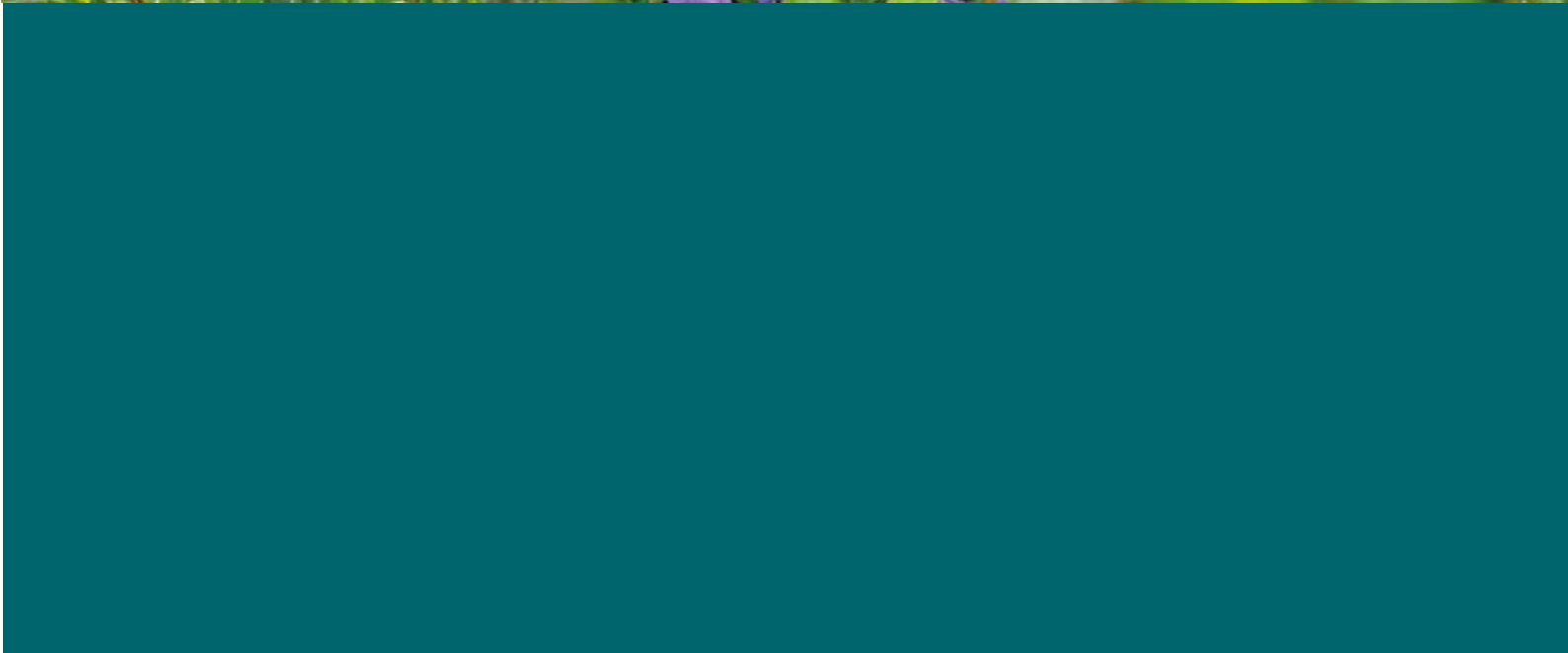
- Samen met Focusplaza is in 2024 een herstart gemaakt met de Executive Club, een kennis- en netwerkplatform voor ondernemers, eigenaren en directie om zich strategisch en operationeel verder te professionaliseren in de bollen- en boomkwekerijsector.

- In 2024 vierde Perennial Power haar tienjarig jubileum met een inspirerende deelnemersbijeenkomst in Arcen. Gedurende het jaar zette Perennial Power haar promotie van vaste planten voort met maandelijkse thema's, inspirerende content en lifestylebeelden, gericht op tuinliefhebbers in binnen- en buitenland. De campagne benadrukte kleurrijke combinaties en onderhoudsvriendelijke tuinen, en bereikte een groeiend publiek via platforms als Facebook, Instagram en Pinterest.

- De heren Faassen en Van Wezel zijn herbenoemd tot lid van het Algemeen Bestuur en het Bestuur Boomkwekerijproducten. De heer Stolker is afgetreden.

- In augustus is het secretariaat uitgebreid met Gaston Oudshoorn. Hij neemt op termijn de werkzaamheden van Alfons Zwetsloot over.

Weeresteinstraat 10, 2181 GA HILLEGOM
Postbus 170, 2180 AD HILLEGOM
Tel +31 (0)252 535 080
Fax +31 (0)252 535 088
E-mail secretariaat@anthos.org